

Η ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΑΕΙΦΟΡΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ Τ. ΜΠΛΕΡ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ (Αύγουστος 2005)

Συγγραφέας: ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΡΙΨΙΑΔΗΣ

Το τελευταίο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε στις 17 Ιουνίου τη *Διακήρυξη σχετικά με τις κατευθυντήριες αρχές της αειφόρου ανάπτυξης*. Η Διακήρυξη αποτελεί την κατάληξη του «Ευρωπαϊκού Χάρτη για την Αειφόρο Ανάπτυξη», ο οποίος εξαγγέλθηκε από το φιλόδοξο πρόγραμμα της λουξεμβουργιανής Προεδρίας του πρώτου εξαμήνου του 2005 αλλ' ουδέποτε υιοθετήθηκε.

Η Διακήρυξη περιλαμβάνει μια σειρά υψηλών στόχων και γενικών αρχών δράσης, αποτυπώνοντας συνοπτικά το μακροπρόθεσμο ευρωπαϊκό όραμα: αειφόρος ανάπτυξη που θα εξασφαλίζει το φυσικό περιβάλλον, θα διασώζει την κοινωνική συνοχή και θα προάγει την οικονομική ευημερία όχι μόνο στην Ευρώπη αλλά και σε όλον τον κόσμο.

Η αειφόρος ανάπτυξη ορίζεται ως η συνεχής βελτίωση της ποιότητας ζωής στη γη για τις παρούσες και μελλοντικές γενεές που βασίζεται στις αρχές της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου και του σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων και επιδιώκει δυναμική οικονομία, πλήρη απασχόληση, υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης και υγείας, κοινωνική και εδαφική συνοχή καθώς, βεβαίως, και προστασία του περιβάλλοντος σε έναν ειρηνικό και ασφαλή κόσμο, με τήρηση της πολιτιστικής ποικιλομορφίας.

Για την επίτευξη των στόχων αυτών, η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της δεσμεύονται να τηρήσουν μια σειρά από αρχές: προώθηση και προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων, αλληλεγγύη μεταξύ γενεών, ανοικτή και δημοκρατική κοινωνία, ενεργή συμμετοχή των επιχειρήσεων, των κοινωνικών εταίρων και όλων των πολιτών, πολιτική συνοχή και χρηστή διακυβέρνηση, αξιοποίηση βέλτιστων γνώσεων, ενσωμάτωση παραμέτρων οικονομικού, κοινωνικού και περιβαλλοντικού

χαρακτήρα στις διάφορες πολιτικές, εφαρμογή της αρχής της προφύλαξης και της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει».

Ωστόσο, έξι μέρες αργότερα, ο λόγος του Μπλερ στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο επί τη αναλήψει της βρετανικής Προεδρίας κατά το τρέχον εξάμηνο, υπέδειξε ότι στόχοι και μέσα, όπως αυτά της Διακήρυξης στην οποία πάντως δεν αναφέρθηκε ρητά, είναι πολύ ωραία για να είναι αληθινά και ότι η Ευρώπη δεν αναζητά το όραμα αλλά την πραγματοποίησή του.

Ερμηνεύοντας τη δυσαρέσκεια των Ευρωπαίων πολιτών προς το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα ως ηχηρό αίτημα αλλαγής στάσεως και πορείας, και όχι αδιαφορίας ή, πολύ περισσότερο, προδοσίας του Ευρωπαϊκού Ιδανικού, προειδοποίησε -με μια δόση πολιτικής ρητορίας είναι η αλήθεια- ότι *τα ιδανικά πεθαίνουν από απραξία μπροστά στις προκλήσεις του σημερινού κόσμου.*

Ποιές είναι, κατά την άποψή του, αυτές οι προκλήσεις; η πρωτοκαθεδρία των Ηνωμένων Πολιτειών και η ταχεία άνοδος της Κίνας και της Ινδίας, η ταχεία πλανητική υποβάθμιση του περιβάλλοντος, η προϊούσα διάρρηξη του κοινωνικού ιστού, οι ανατροπές της καλπάζουσας τεχνολογίας και οι εξοντωτικές συνθήκες στην αγορά εργασίας, με άλλα λόγια οι ευκαιρίες και απειλές της παγκοσμιοποίησης που επιβάλλουν σε μια δυσκίνητη Ευρώπη τους κανόνες και τους ρυθμούς των.

Οι Ευρωπαίοι πολίτες, συνεχίζει, βιώνουν προσωπικά ριζικές διαφοροποιήσεις σε οικονομικό και κοινωνικό επίπεδο, στον τομέα του περιβάλλοντος και της οικογενειακής τους ζωής, με μόνο εφόδιο από πλευράς Ευρωπαϊκής Ένωσης μια στατική επανάληψη αρχών, δράσεων και πολιτικών. Και φέρνει ως παράδειγμα την περιώνυμη στρατηγική της Λισσαβώνας, κατά την οποία η Ευρώπη αναμένεται να γίνει μέχρι το 2010 η πρωτοπορία και το υπόδειγμα στην οικονομική ανάπτυξη, στην κοινωνική συνοχή και στην προστασία του περιβάλλοντος, αλλά εν τω μεταξύ έχει διαρρεύσει ο μισός χρόνος με πενιχρά αποτελέσματα.

Παρά το διαφορετικό πλαίσιο και στόχευση, η παράλληλη ανάγνωση των δύο κειμένων είναι, κατά τούτο, αποκαλυπτική: Ο ζωντανός πολιτικός λόγος του Μπλερ έρχεται σε χαρακτηριστική αντίθεση με την αφυδατωμένη και γραφειοκρατική κοινοτική διάλεκτο της Διακήρυξης, η οποία αποπνέει δυστυχώς οσμή *απραξίας*

Νόμος και Φύση

Αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία για το περιβάλλον και την αειφόρο ανάπτυξη
<https://nomosphysis.org.gr>

μπροστά στις προκλήσεις.